

ГОДИШЕН МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

за 2014 г.

на Областна стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015)- Област
Благоевград

УТВЪРЖДАВА:

БИСЕР МИХАЙЛОВ

Областен управител на област с

административен център Благоевград

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено - за дългосрочни и комплексни интервенции като Областната стратегия за развитие на социалните услуги.

Мониторингът се фокусира върху напредъка при постигането на целите и използването на ресурсите, управлението на съответните процеси, включително управлението на риска, перспективите за устойчивост и необходимите корективни мерки.

Общата цел на системата за мониторинг и оценка е да гарантира развитието и подобряването на стратегиите и политиките в социалната сфера.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА МОНИТОРИНГА

Основната цел на мониторинга е анализ на ситуацията и оценка на постигнатите резултати в съответствие с предварително поставените цели. С помощта на мониторинга по-ясно се идентифицират потенциалните пречки в реализирането на социалната стратегия, както и се създават възможности за изработване на конкретни механизми за тяхното преодоляване.

Мониторингът се извършва, за да подпомогне процеса на управление на стратегията.

Основна задача на мониторинга е да се следи и измерва постигането на заложените цели и ефективността на стратегията в хода на нейната реализация. В резултат на осъществявания мониторинг могат да се направят своевременни корекции в начина на изпълнение на стратегическия документ.

Конкретните задачи на мониторинга са:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за промените в процесите, които се наблюдават;

2. Да обезпечи текущ мониторинг в процеса на реализиране на планираните конкретни дейности при изпълнението на стратегията;
3. Да се осигури необходимата информация за провеждането на комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на стратегията от гледна точка на целевите групи;
4. Да осигури системното/периодичното актуализиране на стратегията;
5. Проверка и гарантиране на стриктното спазване на правилата и процедурите, регламентирани от действащите нормативни документи;
6. Потвърждаване на връзката между събраните данни и реалното изпълнение на планираните дейности по стратегията и постигнатите резултати;
7. Проверка на използването на ресурсите за реализиране на очакваните резултати и техния принос за изпълнението на целите на стратегията;
8. Обезпечаване на своевременна идентификация на потенциалните проблеми и трудности в реализирането на стратегията и изготвянето на корективни мерки;
9. Улесняване вземането на решения чрез предложения, препоръки и корективни мерки;
10. Гарантиране на активното участие на заинтересованите страни и осигуряване на обратна информация за управленските договорености, съответствието на реалното изпълнение с предвиденото, необходимостта от промени (ако се налагат), управление на риска;
11. Допринасяне за устойчивостта на резултатите и въздействието от стратегията и идентифициране на най-добрите практики с цел тяхното разпространение, така че да се гарантира по-широкообхватно въздействие.

ВЪВЕДЕНИЕ

Основната цел на извършеното наблюдение през 2014 г. е да оцени постигнатия напредък по три ключови приоритетни направления на Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015) – Област Благоевград:

1. Деинституционализация на грижите за деца и развитие на нови социални услуги;
2. Деинституционализация и развитие на нови социални услуги за хора с увреждания;
3. Грижа за възрастни и старите хора за по-добър и достоен живот.

Документална основа:

* Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015) - Област Благоевград - приета на заседание на Обласния съвет за развитие на 28.10.2011г. /Протокол №1/

* Със Заповед № ОА-РР-513/16.10.201 г. е изменена Заповед № ОА-РР-593/04.10.2011 г. и Заповед № ОА-РР-698/24.11.2011 г. на Областния управител за състава на Звеното за мониторинг и оценка. В основния екип на звеното влизат трима представители на Областна администрация, двама от Регионалната дирекция „Социално подпомагане”, един на отдел „Мониторинг и оценка” при Агенция за социално подпомагане, един от Общинска администрация – Благоевград и двама координатори по Проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище”. В разширения екип са включени представители на Регионална здравна инспекция, дирекция „Регионална служба по заетостта”, „Регионален инспекторат по образование”, директорите на Дирекции „Социално подпомагане” от област Благоевград и представители на всяка община от област Благоевград.

ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

През 2014 г. развитието на мрежата от социални услуги, делегирани от държавата дейност претърпя промени, както по отношение броя на функциониращи социални услуги, така и в разположението им по общини. На територията на областта съществуват 14 общини, с разположени в тях 280 населени места.

На територията на област Благоевград са разкрити и функционират **66** социални услуги, от тях 17 за деца, 47 за възрастни, в 2 социални услуги /ДДУИ – с. Петрово и ЦСРИ –с. Долна Градешница/ се предоставят услуги и за деца, и за възрастни.

Социални услуги се предоставят в 12 от общо 14-те общини в областта, както следва:

- Община Банско – 13 социални услуги за деца и възрастни
- Община Благоевград – 13 социални услуги за деца и възрастни
- Гоце Делчев – 8 социални услуги за деца и възрастни
- Община Гърмен – 2 социални услуги за възрастни
- Община Кресна – 2 социални услуги деца и възрастни
- Община Петрич – 2 социални услуги за деца
- Община Разлог – 10 социални услуги за деца и възрастни
- Община Сандански – 5 социални услуги за деца и възрастни
- Община Симитли – 5 социални услуги за деца и възрастни

- Община Струмяни – 3 социални услуги за възрастни
- Община Хаджидимово – 1 социална услуга за възрастни
- Община Якоруда - 2 социална услуга за деца

Социални услуги не са разкрити в общините Белица и Сатовча.

Конкретно наблюдаваните направления са:

I. Услуги за деца

I.1. Реформиране и намаляване капацитета на Дома за деца с умствена изостаналост с. Петрово, общ. Сандански

Във връзка с реализацията на Националния план за деинституционализацията на СИ за деца в Република България, ДДМУИ – с. Петрово е включено в цялостния процес на изпълнението на Проект «Детство за всички», финансиран от ОП „Регионално развитие”.

По този проект в област Благоевград са изградени 6 ЦНСТ съответно разпределени в общините – 3 Благоевград, 1 Гоце Делчев, 1 Петрич, 1 Сандански и разкрити 2 Защитени жилища в общините Благоевград и Сандански.

I.2 Реформиране и намаляване на капацитета на Дом за деца лишени от родителска грижа (ДДЛРГ) – гр. Якоруда.

От 01.10.2014 г. е намален капацитета на Дома от 43 на 28 места.

II. Услуги за хора с увреждания.

II.1 Открит е Център за настаняване от семеен тип за възрастни с умствена изостаналост – Гоце Делчев

II. 2 Открит е Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства – с. Петрово, общ. Сандански

III. Услуги за възрастни хора

III.1. Открити е Център за настаняване от семеен тип възрастни с деменция – Гоце Делчев.

Основната част от дейностите по мониторинг и оценка бе извършен от основния екип на Звеното за мониторинг и оценка, като в някои дейности пряко бяха ангажирани и членове от разширения състав.

Кратко описание на извършените дейности:

1. Събрана бе информация от компетентните органи за:

1.1. Реформиране на специализираните институции:

- Дом за деца с умствена изостаналост – с. Петрово, общ. Сандански;
- Дом за деца лишени от родителски грижи – Якоруда

1.2. Разкрити нови социални услуги:

- Център за настаняване от семеен тип за възрастни с умствена изостаналост
– Гоце Делчев

- Център за настаняване от семеен тип възрастни с деменция – Гоце Делчев.

- Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства
– с. Петрово, общ. Сандански

Приложени:

• Решения на общинските съвети;

• Със заповед № РД01-174/06.02.2014 г. на изпълнителния директор на АСП е разрешено откриването на социална услуга в общността – резидентен тип – Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост – Гоце Делчев, с капацитет 14 места, **считано от 01.04.2014 г.**

• Със заповед № РД01-929/08.08.2014 г. на изпълнителния директор на АСП е разрешено откриването на социална услуга в общността – резидентен тип – Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с деменция – Гоце Делчев, с капацитет 14 места, **считано от 01.09.2014 г.**

• Със заповед № РД01-918/05.08.2014 г. на изпълнителния директор на АСП е разрешено разширяване обхвата на целевата група и увеличение на капацитете на Център за социална рехабилитация и интеграция за деца, с капацитет 15 места в с. Долна Градешница, общ. Кресна, на Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни, с капацитет 20 места в с. Долна Градешница, общ. Кресна, **считано от 01.09.2014 г.**

• Със заповед № РД01-1010/02.09.2014 г. на изпълнителния директор на АСП е намален капацитета на Дом за деца, лишени от родителска грижа – Якоруда от 43 на 28 места, **считано от 01.10.2014 г.**

• Със заповед № РД01-1069/19.09.2014 г. на изпълнителния директор на АСП е разрешено намаляване на капацитета на Дом за деца с умствена изостаналост – с. Петрово, общ. Сандански от 90 на 74 места, **считано от 01.10.2014 г.**

• Със заповед № РД01-1110/24.09.2014 г. на изпълнителния директор на АСП е разрешено откриване на социална услуга от резидентен тип - Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства в с. Петрово, общ. Сандански, с капацитет 15 места, **считано от 01.10.2014 г.**

2. Извършени проверки.

3. Направена анкета с потребителите на социалната услуга – Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства.

4. Отчетени резултати:

4.1. Анкета-резултати

ЦНСТ – възрастни хора с психични разстройства.

В анкетата взеха участие възрастни хора с психични разстройства, потребители на услугата ЦНСТ за възрастни с психични разстройства село Петрово, община Сандански. В отговорите си те споделят, че са удовлетворени като цяло от предоставяните в центъра социални услуги. Тази обща положителна оценка се заявява и при определяне на качеството на получаваната услуга.

Като много добро е определено нивото на обслужване на хората от страна на персонала и специалистите в центъра.

Според тях, предоставяната им ежедневно храна е разнообразна и достатъчна. В социалната услуга се поддържа хигиена на високо ниво.

Специалистите в центъра следят редовно здравословното състояние на хората и им оказват помощ и съдействие при нужда от медицинска помощ. Ползвателите на този тип социална услуга споделят, че нямат нужда от допълнителни медицински грижи и че наличните такива са им напълно достатъчни.

Анкетираните мъже и жени с психични увреждания потвърждават своята обща удовлетвореност от качеството на предлаганите социални услуги и нямат препоръки в тази посока.

Социалните връзки с близки и познати се осъществяват чрез срещи и чести телефонни разговори с настанените в центъра лица.

Анкетираните лица заявяват необходимост от ползване на услуги в общността – Дневен център или Център за социална рехабилитация и интеграция.

Част от ползвателите на тази услуга са сами, без близки и роднини, разчитат единствено на грижите, вниманието на персонала и специалистите в центъра.

ОБЩ ПРЕГЛЕД НА НАПРЕДЪКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ

I. ОБЩИНСКИ ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА 2014 Г.

От всички общини в област Благоевград в Регионална дирекция за социално подпомагане са получени приети планове за развитие на социалните услуги за 2014 г.

II. ДЕЙСТВАЩИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА КЪМ 31.12.2014 г. /по данни на РДСП-Благоевград/:

1. Община Банско

- Дневен център за деца с увреждания – 20 места;
- Дневен център за възрастни с увреждания – 20 места;

- Дневен център за възрастни с увреждания – седмична грижа – 20 места;
- Дневен център за стари хора с. Добринище – с 10 места;
- Дневен център за стари хора с. Места – с 20 места;
- Дневен център за стари хора с. Филипово – с 10 места;
- Защитено жилище 1 – 7 места;
- Защитено жилище 2 – 8 места;
- Защитено жилище 3 – 8 места;
- Защитено жилище 4 – 8 места
- Наблюдавано жилище – 8 места;
- Център за социална рехабилитация и интеграция – 15 места;
- Домашен социален патронаж;

2. Община Белица:

- Домашен социален патронаж;

3. Община Благоевград:

- Дом за деца лишени от родителска грижа – 30 места;
- Дом за стари хора – 87 места;
- Дом за възрастни с деменция – 50 места;
- Дневен център за деца с увреждания – 36 места;
- Дневен център за възрастни с увреждания – 20 места;
- Дневен център за възрастни с увреждания ПР – 25 места;
- Дневен център за стари хора с капацитет - 40 места;
- Център за социална рехабилитация и интеграция – 20 места;
- Център за настаняване от семеен тип за деца – 15 места;
- Център за временно настаняване – 10 места;
- Преходно жилище за деца – 8 места;
- Защитено жилище – 8 места;
- Защитено жилище – 10 места;
- Домашен социален патронаж
- Обществена трапезария.

4. Община Гоце Делчев:

- Дом за деца лишени от родителска грижа – 40 места;
- Дом за стари хора – 24 места;
- Център за настаняване от семеен тип за възрастни с умствена изостаналост – 14 места;
- Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция – 14 места;
- Дневен център за деца с увреждания – 50 места;

- Дневен център за възрастни с увреждания – 30 места;
- Център за обществена подкрепа – 40 места;
- Преходно жилище – 8 места;
- Домашен социален патронаж;

5. Община Гърмен:

- Дневен център за възрастни с увреждания – 20 места;
- Защитено жилище – 8 места;
- Домашен социален патронаж;

6. Община Кресна:

- Дневен център за възрастни с увреждания – с. Долна Градешница – 25 места;
- Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни - с. Долна

Градешница – 20 места;

7. Община Петрич:

- Дом за деца лишени от родителска грижа – 50 места;
- Дневен център за деца с увреждания – 30 места;
- Домашен социален патронаж;

8. Община Разлог:

- Дом за възрастни хора с физически увреждания – с. Долно Драглище – 50 места;
- Дом за стари хора – 30 места;
- Дневен център за деца с увреждания – 16 места;
- Дневен център за възрастни с увреждания – 20 места;
- Дневен център за стари хора – 25 места;
- Център за социална рехабилитация и интеграция на хора с увреждания – 24

места;

- Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция – 10 места;
- Център за настаняване от семеен тип за деца – 8 места;
- Защитено жилище за възрастни с интелектуални затруднения – 8 места;
- Защитено жилище за възрастни с физически увреждания – с. Долно Драглище –

10 места;

- Домашен социален патронаж;

9. Община Сандански:

- Дом за деца и младежи с умствена изостаналост – с.Петрово – 74 места;
- Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства

– с. Петрово, общ. Сандански – 15 места;

- Дневен център за деца с увреждания – 36 места;
- Дневен център за възрастни с увреждания – 20 места;

- Дневен център за възрастни с увреждания – с. Ласкарево – 15 места;
- Домашен социален патронаж;

10. Община Сатовча:

- Домашен социален патронаж;

11. Община Симитли:

- Дневен център за деца с увреждания – 24 места;
- Дневен център за възрастни с увреждания – 45 места;
- Център за настаняване от семеен тип лица с физически увреждания – 15 места;
- Център за настаняване от семеен тип лица с деменция – 15 места;
- Център за настаняване от семеен тип лица с психични разстройства – 8 места;
- Домашен социален патронаж;

12. Община Струмяни:

- Дом за възрастни жени с психични разстройства – с. Раздол – 70 места;
- Защитено жилище за възрастни с умствена изостаналост – с. Раздол – 10 места;
- Защитено жилище за възрастни с психични разстройства – с. Раздол – 10 места;
- Домашен социален патронаж;

13. Община Хаджидимово:

- Дневен център за стари хора – 20 места
- Домашен социален патронаж.

14. Община Якоруда:

- Дом за деца лишени от родителска грижа – 28 места;
- Дневен център за деца с увреждания – 18 места;
- Домашен социален патронаж;

ИЗВОДИ:

1. Процесът на деинституционализация на деца, област Благоевград може да се похвали с определени успехи:

- От ДДУИ – с. Петрово, общ. Сандански към 31.12.2014 г. са изведени общо 76 деца и младежи от 83 настанени към 31.12.2013 г.

- В Дом за деца лишени от родителски грижи – Благоевград към края на 2014 г. в дома се отглеждат 24 деца, а в Дом за деца лишени от родителски грижи – Гоце Делчев – 34 деца.

- В Дом за медико-социални грижи за деца гр. Благоевград, с капацитет 50 места - към 31.12.2014 г. се отглеждат 22 деца на постоянна грижа. Това е цифра, която показва реален спад на децата, отглеждани в институции, тъй като в предни години броят на децата е бил около 60 през 2011, 40 през 2012 г. и 35 2013 г. Това е и добър

показател за действието на ангажираните институции, както и развитието на приемната грижа в област Благоевград.

В водения регистър на приемните семейства в РДСП – Благоевград към 31.12.2014 г. са вписани 103 приемни семейства, от тях 5 доброволни и 98 професионални. Настанените деца в тях са общо 77 - 1 в доброволно и 76 в професионални.

2. Увеличени са социалните услуги за възрастни с увреждания. С разкриването на два Центъра за настаняване от семеен тип – Гоце Делчев и с. Петрово, общ. Сандански.

4. Независимо от наличния капацитет на съществуващите вече СУ към месец декември 2014 г. в ДСП – от област Благоевград има подадени общо 349 молби-заявления на лица, които чакат настаняване в социални услуги. От тях 150 са от област Благоевград. Това показва, че все още не са задоволени потребностите от социални услуги. Основна причина за това е демографската картина в област Благоевград, а именно преобладаващата част от населението е в извънтрудоспособна възраст, сериозните миграционни процеси на хората в трудоспособна възраст през последните десетилетия, както и отдалечеността на някои населени места и невъзможността на хората, живеещи в тях да се ползват от някои от предлаганите социални услуги.

5. Предвид липсата на осигурени бюджетни средства за издръжка на делегираните от държавата дейности за нови социални услуги през 2014 г. осигуряването им е на принципа на „компенсирана промяна”. Откриването на нови социални услуги, се извърши след намаляването капацитета на вече функциониращи такива.

Звеното за мониторинг и оценка няма препоръки към Областния съвет за развитие за актуализиране на Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015) - Област Благоевград за 2015 г.